

Ο καιρός των δένδρων, εργαστήριο δημιουργικής γραφής

1. Σχεδιασμός εργαστηρίου

1. Προβάλλουμε τις διαφάνειες 1- 7 της προβολής παρουσίασης και μοιράζουμε στους μαθητές το φυλλάδιο “Τρεις μικροαφηγήσεις”. Επισημαίνουμε
2. τα χαρακτηριστικά της μικροαφήγησης μέσα από τα τρία παραδείγματα (Υπεραστικό της Βίκυς Κλεφτογιάννη, Η μικρή ιστορία του κοριτσιού που ονειρευόταν να πετάξει του Μιχάλη Μακρόπουλου, Από το τίποτα της Ελένης Αλεξίου) τα οποία ανθολογούνται στην Πολύτροπη Γλώσσα.
3. Προκαλούμε συζήτηση για τις μικροαφηγήσεις.
4. Διαβάζουμε την αρχή του διηγήματος *Ο καιρός των δέντρων...* της Ελένης Γούλα (διαφάνεια 8) και μοιράζουμε το Φύλλο εργασίας.
5. Ζητάμε από τους μαθητές να γράψουν τη συνέχεια (Να επιλέξουν το κατάλληλο πρόσωπο, το ύφος κτλ).
6. Μόλις τελειώσουν και πριν το ανακοινώσουν στην τάξη τους ζητάμε να αφαιρέσουν το μισό.
7. Ζητάμε από τους μαθητές να συνδέσουν τον τίτλο *Ο καιρός των δέντρων* με το περιεχόμενο του κειμένου με κάποιον τρόπο, αν δεν το έχουν κάνει ήδη, έστω κι αν χρειαστεί να τον διαφοροποιήσουν λίγο.
8. Ζητάμε από τους μαθητές να αρχίσουν να διαβάζουν ένας ένας. Οι υπόλοιποι σχολιάζουμε, τι μας άρεσε. (Μόνο θετικά σχόλια).
9. Οι μαθητές βελτιώνουν τα κείμενα που έγραψαν με βάση τις παρατηρήσεις που άκουσαν.
10. Συζητούμε πώς μπορούμε να το παρουσιάσουμε (συνθήκη).
11. Αξιοποιώντας την καλύτερη ιδέα παρουσιάζουμε.
12. Διαβάζουμε ολόκληρο το κείμενο «Ο καιρός των δέντρων...» της Ελένης Γούλα.
13. Προβάλλουμε τις διαφάνειες 10-13 της προβολής παρουσίασης.
14. «Μετατρέπουμε» το κείμενο που γράψαμε σε tweetstory. Προβολή της διαφάνειας 14 .
15. Μαζεύουμε τα κείμενα και στη συνέχεια τα μοιράζουμε τυχαία ώστε να μην διαβαστούν από τους δημιουργούς τους. Επισημαίνουμε τα θετικά στοιχεία και προσπαθούμε κάθε φορά να μαντέψουμε τον συγγραφέα.

2. Τρεις μικροαφηγήσεις

Βίκυ Κλεφτογιάννη

ΥπεραστικόImage result for μικροδιήγημα

Φυσούσε κίτρινος αέρας που χόρευε την επαρχιακή σκόνη σε τολμηρό ταγκό. Τζούρες αλλεργιογόνων εισχωρούσαν στο βλεννογόνο της. Καθόταν πάνω στη βαλίτσα, κάτω απ' τον μεσημεριανό ήλιο. Δεν υπήρχε στέγαστρο, παρά μόνο μια ταμπέλα σε ένα ψηλό κοντάρι. «Στάση υπεραστικών». Η πόλη έρημη,

θερμόπληκτη, κλειστά καταστήματα, λευκές φανέλες ξεραίνονταν στα μανταλάκια των μπαλκονιών. Θα έφευγε. Από παιδί το ήθελε. Αυτή η ησυχία ήταν φορές που της μάτωνε τα αυτιά. Λαχταρούσε τη βουή της μητρόπολης, γύρευε να εναντιωθεί στους μεγάλους δρόμους, να παραπατήσει στα βόρια, να μεγαλώσει. Θα χανόταν στα σινεμά και στα θέατρα. Προβολές, παραστάσεις. Στο πανί και στο σανίδι οι ζωές που της έλειπαν. Συναυλίες. Οι πόθοι της συντονισμένοι με τον ξεδιάντροπο βόμβο των ηχείων. Ωδείο. Κιθάρα ή πιάνο, φωνητική. Θα έβρισκε και μια μικρή μπάντα και θα έπαιζαν σε μαγαζιά.

Πέρασε το όχημα του Δήμου, εμψυχώνοντας την κίτρινη σκόνη. Τα ρουθούνια της δεν είχαν αέρα. Ο Ιούλιος σ' αυτόν τον τόπο ήταν πάντα μακρόσυρτος και εκδικητικός. Θα έφευγε. Ένα νυχτερινό

παγκάκι στο μεγάλο πάρκο την περίμενε για να της δώσει τις κομμένες ανάσες, με το φεγγάρι ανοίκιο. Πάντα ήθελε να φύγει. Με μια υπέρβαρη βαλίτσα, με ασιδέρωτα όνειρα και με το φόβο για το αβάσταχτο της εκπλήρωσης.

Το λεωφορείο φάνηκε από τη στροφή. Σταμάτησε φρενάροντας και η πόρτα άνοιξε ακριβώς μπροστά της. Τα καθίσματα ήταν κόκκινα, βελούδινα, φθαρμένα πέρα απ' το όριο του οίκτου. Πέντε δευτερόλεπτα. Η πόρτα έκλεισε ερμητικά, σχεδόν θυμωμένα. Καθώς το όχημα ξεκινούσε, κοιτούσε τον καπνό της εξάτμισης να παρεμβάλλεται αδέξια στις φηγούρες του ταγκό.

Τα παιδιά θα ξυπνούσαν σε λίγο. Σαν να της έλειπαν ξαφνικά. Είχε να βάλει πλυντήριο κι ύστερα θα πήγαιναν σε πάρτι γενεθλίων. Σηκώθηκε απότομα, φταρνίστηκε και πήρε το δρόμο για το σπίτι βιαστικά, σέρνοντας με ευκολία τη βαλίτσα της. Έτσι κι αλλιώς, άδεια ήταν.

Βίκυ Κλεφτογιάννη, Υπεραστικό, Ηλεκτρονικό περιοδικό [Φρέαρ](#)

Μιχάλης Μακρόπουλος

Η μικρή ιστορία του κοριτσιού που ονειρευόταν να πετάξει

Είχαν έλθει τα χελιδόνια, κι ένα κορίτσι στεκόταν στο μπαλκόνι του, γερό στην κουπαστή, και τα κοιτούσε με λαχτάρα, νιώθοντας μες στα στήθια του το φτερούγισμά τους. Αχ, αναστέναξε, να 'χα κι εγώ φτερά και να πέταγα! Και, τόσοι ήταν ο πόθος του κοριτσιού, που η επιθυμία του εισακούστηκε. Μεμιάς μίκρυνε, και φτερά κουνουπιού ξεφύτρωσαν στην πλάτη του. Σαστισμένο το κουνούπι πέταξε πάνω από την κουπαστή, μα ένα χελιδόνι έτυχε κείνη τη στιγμή να περνάει αποκεί, άνοιξε το ράμφος του και το έκανε μια χασιά.

Μιχάλης Μακρόπουλος, Η μικρή ιστορία..., Ηλεκτρονικό περιοδικό [Φρέαρ](#)

Ελένη Αλεξίου Από το τίποτα

Κάθισα με θέα προς την είσοδο του βιβλιοπωλείου. Η πόρτα πρέπει να άνοιξε μέχρι και είκοσι φορές. Δεν ήσουν σε κανένα άνοιγμα. Αλλά κάθε φορά, περιμένοντας ότι ήσουν εσύ, καρδιοχτυπούσα. «Από το τίποτα φτιάχνεται ο Παράδεισος» ανέφερε ο συγγραφέας τα λόγια του Ελύτη. Έτσι, όσες φορές ανοιγόκλεισε αυτή η πόρτα, ακόμη κι αν ποτέ δεν μπήκες, τόσες φορές αισθάνθηκα ευτυχισμένη.

Ελένη Αλεξίου, Από το τίποτα, Ιστολόγιο [Μπονζάι](#)

Τό Φωτόδεντρο καί ή δέκατη τέταρτη Όμορφιά

Οδ. Ελύτης

Μ' ένα τίποτα έζησα
Μονάχα οί λέξεις δέ μοῦ ἀρκούσανε
Σ' ἑνός περάσματος ἀέρα
Ξεγγέθοντας ἀπόκοσμη φωνή τ' αὐτιά μου
φχιὰ
φχιού φχιού
ἐσκαρφίστηκατὰ μύρια ὄσα
Τί γυαλόπετρες φοῦχτες
τί καλάθια φρέσκες μέλισσες καί σταμνιά φουσκωτὰ ὅπου
ἄκουγες βββ νὰ σοῦ βροντᾶει ὁ αἰχμάλωτος ἀέρας.

Κάτι

Κάτι δαιμονικό μὰ πού νὰ πιάνεται σὰν σὲ δίκτυ στὸ σχῆμα τοῦ Ἀρχαγγέλου
Παραλαλοῦσα κι ἔτρεχα
Ἔφτασα κι ἀποτύπωνα τὰ κύματα στὴν ἀκοὴ ἀπ'τὴ γλώσσα

- Ἔ καβάκια μαῦρα, φώναζα, κι ἐσεῖς γαλάζια δέντρα τί ξέρετε ἀπὸ μένα;
- Θόη θόη θμός
- Ἔ; Τί;
- Ἀρίηω ἠθύμως θμός
- Δὲν ἄκουσα τί πράγμα;
- Θμός θμός ἄδυσος

Ὅσπου τέλος ἔνωσα
κι ἄς πᾶ'νὰ μ'ἔλεγαν τρελὸ
πῶς ἀπὸ' νὰ τίποτα γίνεται ὁ Παράδεισος*.

*Το ποίημα του Ελύτη παρατίθεται για να δειχθεί πώς μπορεί να ενταχθεί δημιουργικά μία φράση ή ένα απόσπασμα σε κάποιο άλλο κείμενο (Στην περίπτωσή μας στο κείμενο Από το τίποτα , της Ελένης Αλεξίου).

3. Ο καιρός των δέντρων...

Πρώτα πήρα το τρένο· μετά το λεωφορείο, το αεροπλάνο και ξανά πάλι το τρένο. Υπόγειο αυτή τη φορά. Η βαλίτσα μου στο διπλανό κάθισμα. Μια άλλη πόλη. Μια άλλη χώρα. Μια άλλη εποχή.

Αργότερα...

Το στομάχι μου νηστικό, η καρδιά μου λυπημένη πολύ... Στο στενό κρεβάτι στην άγνωστη ξένη χώρα...

4. Ο καιρός των δέντρων...

Πρώτα πήρα το τρένο· μετά το λεωφορείο, το αεροπλάνο και ξανά πάλι το τρένο. Υπόγειο αυτή τη φορά. Η βαλίτσα μου στο διπλανό κάθισμα. Μια άλλη πόλη. Μια άλλη χώρα. Μια άλλη εποχή.

Αργότερα...

Το στομάχι μου νηστικό, η καρδιά μου λυπημένη πολύ... Στο στενό κρεβάτι στην άγνωστη ξένη χώρα...

Οι θεωρητικοί λένε, έχουμε ανάγκη τις μεγάλες αφηγήσεις. Γι' αυτό και επιμένουμε να αφηγούμαστε το παρελθόν αναζητώντας συνεκτικούς κρίκους, αιτιακές σχέσεις και μια λογική αλληλουχία που δεν την αντιλαμβάνεται ο άνθρωπος στο παρόν· στο οποίο παρόν το απλωμένο σε ποικίλα επίπεδα, εξακτινωμένο σε φανερά και άδηλα σημεία. Κοιτάζοντας πίσω, λένε, θέλουμε να δούμε τον δρόμο

που περπάτησε η γενιά μας και να οργανώσουμε το χάος που απλώνεται, όλο απλώνεται σε όλες τις πλευρές, σε όλες τις περιόδους. Ελπίζουμε, έτσι, πως θα κατανοήσουμε και τον εαυτό μας, θα τον τοποθετήσουμε κάπως ανάμεσα στους άλλους, θα τον συλλάβουμε στο μέγεθος του το ανθρώπινο.

Τότε σε κείνο το ταξίδι που κόντεψα να χαθώ, ξάπλωσα στο μικρό στενό κρεβάτι και περίμενα πότε θα τελειώσει η ανάσα μου, όπως κι άλλοτε σε άλλα ταξίδια. Ήθελα απελπισμένα να ξεφύγω από τα στενά όρια της χώρας μου. Ήθελα να απλώσω το μυαλό μου σε άλλα πλάτη, να εκθέσω το κορμί μου στο κρύο του βορρά, να δεχτώ στα ρουθούνια μου τις μυρωδιές της Δύσης. Ο κόσμος μου ήταν στενός· καιγόμουν να τον πλατύνω.

Γιατί ήταν εκείνος ο καιρός των ταξιδιών. Έτσι ήταν.

Τώρα, κάτω από τούτη τη γέριχη ελιά -θα έχει ζήσει και διακόσια χρόνια, παλιά ο κήπος του σπιτιού ήταν χωράφι- μπορώ να κοιτάζω πίσω το μονοπάτι. Αν μία φορά μόνο ζήσουμε σαν άνθρωποι στη γη, αν έχουμε μια και μοναδική ευκαιρία, δεν μας παίρνει να μετανιώσουμε, το βλέπω. Να μαλακώσουμε όμως...

Ήταν εκείνος ο καιρός των ταξιδιών. Έτσι ήταν. Τώρα ήρθε ο καιρός των δέντρων...

5. Tweetstory

Το πολύ 140 χαρακτήρες

Δημιουργία με όχημα ένα λογοτεχνικό κείμενο κι από εκεί στο θεατρικό αναλόγιο

Κατεβάστε το συνοδευτικό υλικό για το εργαστήρι από [εδώ](#).